DOI: 10.22122/rbs.v17i1.2510

آسیب‌شناسی ارتباط با جنس متفاوت در شبکه‌های اجتماعی مجازی: یک مطالعه پدیدارشناسی با نوجوانان

علی طالعی[۱]، معصومه اسمعیلی[۲]، محمدرضا فلسفی نژاد[۳]، سمیه کاظمیان[۴] احمد برجعلی[۵]

مقاله پژوهشی

چکیده

زمینه و هدف: گسترده شدن اینترنت و ایجاد شبکه‌های اجتماعی در بستر آن منجر به شکل‌گیری گروه‌های مختلف مجازی شده است. ارتباط با جنس متفاوت (Relationship with different sex) یکی از پدیده‌هایی است که از طریق فضای مجازی بسیار رایج شده به‌گونه‌ای که به دوران نوجوانی نیز تسری یافته است. هدف پژوهش حاضر آسیب‌شناسی ارتباط نوجوانان با جنس متفاوت در شبکه‌های اجتماعی مجازی (Virtual social networks) بود تا درک عمیق‌تری از آن حاصل شود.

مواد و روش‌ها: روش پژوهش حاضر کیفی و از نوع پدیدارشناسی توصیفی بود. جمع‌آوری اطلاعات با استفاده از مصاحبه نیمه ساختاریافته و به روش کولایزی (Colaizzi's method) صورت گرفت. نمونه پژوهش شامل ۱۱ دانش‌آموز پسر ۱۴ تا ۱۶ ساله یکی از مدارس متوسطه منطقه ۱۸ تهران بود که به روش نمونه‌گیری هدفمند و بر اساس ملاک‌های شرکت در پژوهش انتخاب شدند.

یافته‌ها: تحلیل مصاحبه‌ها منجر به شناسایی سه مفهوم اصلی تجربه ارتباط با جنس متفاوت، فساد جنسی، پیامدهای آسیب‌زا و ۱۱ مقوله انگیزه ارتباط، الگوگیری ارتباط با جنس متفاوت، تنوع روابط، رقابت برای تصاحب کردن، تقویت رابطه، ارتباط جنسی، ترویج فساد جنسی، آسیب‌های جنسی، اجتماعی، فردی و ۷۳ خرده مقوله شد.

نتیجه‌گیری: نتایج پژوهش نشان داد شبکه‌های اجتماعی مجازی سبب تسهیل هر چه بیشتر ارتباط نوجوانان با جنس متفاوت و تقویت این روابط شده و زمینه را برای ارتباط آن‌ها در دنیای واقعی و پیامدهای آسیب‌زای آن فراهم می‌کند.

واژه‌های کلیدی: ارتباط با جنس متفاوت، فضای مجازی، نوجوان

ارجاع: طالعی علی، اسمعیلی معصومه، فلسفی نژاد محمدرضا، کاظمیان سمیه، برجعلی احمد. **آسیب‌شناسی ارتباط با جنس متفاوت در شبکه‌های اجتماعی مجازی: یک مطالعه پدیدارشناسی با نوجوانان.** مجله تحقیقات علوم رفتاری ۱۳۹۸؛ ۱۷(۱): ۹۷-۸۷.

دریافت مقاله: ۱۳۹۸/۰۳/۱۸ پذیرش مقاله: ۱۳۹۸/۰۵/۰۶

۱- دانشجوی دکتری، گروه مشاوره، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران.
۲- دانشیار، گروه مشاوره، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران.
۳- دانشیار، گروه سنجش و اندازه‌گیری، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران.
۴- استادیار، گروه مشاوره، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران.
۵- دانشیار، گروه روان‌شناسی، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران.
نویسنده مسئول: محمدرضا فلسفی نژاد
Email: falsafinejad@yahoo.com

[Downloaded from rbs.mui.ac.ir on 2026-11-03]
[DOR: 20.1001.1.17352029.1398.17.1.9.2]
[DOI: 10.52547/rbs.17.1.87]

مقدمه

نوجوانی (Adolescence) دوره رشدی انتقال از کودکی به بزرگسالی است (۱). از چالش‌های جدی و تکالیف رشدی این دوره هویت‌یابی (Identification)، تعیین ارزش‌ها، معنایابی زندگی (۲)، استقلال، تمایلات جنسیتی، تغییرات شناختی، روابط بین فردی با همسالان و ایجاد روابط عاطفی است (۳). گسترش اینترنت و شبکه‌های اجتماعی مجازی (Virtual social networks) موجب افزایش آگاهی‌های عمومی این نسل و ارتباطات اجتماعی آن‌ها شده است (۴)، به‌گونه‌ای که استفاده از این شبکه‌ها فعالیت رایجی برای نوجوانان شده است (۵). این شبکه‌ها نوجوان را در معرض ارزش‌ها و الگوهای فرهنگی متنوعی قرار می‌دهند که به رفتارهایشان شکل متنوعی می‌دهد (۷). ازجمله این الگوهای فرهنگی، ارتباط با جنس متفاوت (Relationship with different sex) است که موجب تسری به قشر نوجوان شده است (۷). پژوهش‌ها نشان می‌دهند کودکان و نوجوانانی که از شبکه‌های مجازی استفاده می‌کنند ۱۶۳ درصد بیشتر احتمال دارد با افرادی ارتباط برقرار نمایند که از طریق فضای مجازی با آن‌ها آشنا شده‌اند (۸). یافته‌ها بیانگر تأثیرگذاری اینترنت بر نگرش مثبت جوانان به دوستی مجازی (Virtual friendship) با جنس متفاوت و تغییر ارزش‌ها و نگرش‌های سنتی در مورد رابطه بین دو جنس است (۹). نتایج دیگر نشان می‌دهد گفتگوی آنلاین (Chat) و دانلود فیلم همبستگی مثبتی با ارتباطات مجازی با جنس متفاوت دارند، یعنی نوجوانانی که به میزان بیشتری به گفتگوی آنلاین و دانلود فیلم می‌پردازند بیشتر معتقدند که اینترنت باعث افزایش ارتباط مجازی آن‌ها با جنس متفاوت می‌شود (۱۰).

در حال حاضر رابطه میان دو جنس، موضوع مناقشه‌ها و بحث‌های زیادی در جامعه است. این پدیده می‌تواند نهادهای خانواده و دین را با چالش‌هایی جدی مواجه نماید. درحالی‌که در بسیاری از کشورهای جهان روابط بین دختر و پسر ممنوعیتی ندارد، در ایران مرزبندی‌های جنسیتی و رعایت مقررات مربوط به ارتباط بین دو جنس مانع ارتباط بین دو جنس می‌گردد (۱۱). این شکل از روابط اجتماعی در ایران برخلاف ارزش‌ها و هنجارهای فرهنگی و دینی است و حتی ازنظر قانونی نیز منع شده است، اما برخی شواهد در سال‌های اخیر بر افزایش این‌گونه روابط در بین جوانان دلالت دارد. نتایج پژوهش‌های انجام‌شده نشان می‌دهد نیمی از دختران دانشجو در تهران تجربه دوستی با جنس متفاوت را پیش از ازدواج داشته‌اند و حدود یک‌چهارم نیز ارتباط نزدیک‌تر (تماس جنسی) را قبل از ازدواج تجربه کرده‌اند. در تهران بین ۲۰ تا ۶۰ درصد افراد گروه سنی ۱۴ تا ۱۸ سال اغلب به‌طور پنهانی و بدون رضایت خانواده ارتباط عاطفی و ارتباط پیشرفته (رابطه فیزیکی و جنسی) برقرار می‌کنند (۱۲).

ارتباط با جنس متفاوت پیامدهایی نیز به دنبال دارد. در جوامع غربی به دلیل زمینه‌های خاص فرهنگی و اجتماعی به پیامدهای اجتماعی کمتر توجه شده و به‌جای آن بیشتر به پیامدهای پزشکی آن مانند بیماری ایدز (۱۳)، بیماری‌های آمیزشی همچون تبخال و کلامیدیا و حاملگی بدون ازدواج پرداخته‌اند (۱۴). در ایران نتیجه یک پژوهش کیفی با نوجوانان ۱۴ تا ۱۹ ساله نشان‌دهنده پیامدهای متعدد و متناقض رابطه با جنس متفاوت در میان نوجوانان است. پیامدهای مشترک این رابطه عبارت‌اند از: درگیری ذهنی، وابستگی، تنوع‌طلبی، بازاندیشی و لذت عاطفی. این پیامدها بیانگر آن است که ذهن نوجوانان امروزی به اموری مانند دوستی با جنس متفاوت معطوف شده و به دلیل لذت‌بخش بودن این روابط به آن عادت کرده و تنوع‌طلب شده‌اند. پیامدهای متفاوتی که پسران تجربه می‌کنند لذت جنسی، میل به تجرد، مشکلات تحصیلی و آموزشی و در دختران ترس از ازدواج است. نتیجه برخی پژوهش‌ها بیانگر آن است که شرایطی مانند مشکلات عاطفی نوجوان از یک‌سو و فضای سرد خانواده‌ها و ارزش‌های گروه‌های دوستی از سوی دیگر موجب شده تا نوجوانان به برقراری رابطه با جنس متفاوت اقدام کنند و با تأثیرپذیری از فناوری‌های نوین ارتباطی این رابطه را با تماس جسمی و رابطه جنسی تجربه کنند (۱۵).

پدیده ارتباط با جنس متفاوت امروزه در بستر شبکه‌های مجازی قرارگرفته و امکان دسترسی به گروه‌های مختلط برای هر دو جنس فراهم شده است. سهولت دسترسی به این شبکه‌ها باعث تسری این رابطه به دوره نوجوانی شده و پیامدهای کوتاه‌مدت و بلندمدتی نیز داشته است. ازاین‌رو مسئله پژوهش حاضر مطالعه دیدگاه‌ها و تجارب نوجوانانی است که در

[Downloaded from rbs.mui.ac.ir on 2026-11-03]
[DOR: 20.1001.1.17352029.1398.17.1.9.2]
[DOI: 10.52547/rbs.17.1.87]

گروه‌های مختلط فعالیت می‌کنند و شاهد ارتباطات دیگر نوجوانان با جنس متفاوت بوده و خود نیز تجربه این روابط را دارند تا از این طریق بتوان دریافت در عمق تجارب این نوجوانان چه می‌گذرد؟ بر این اساس و مبتنی بر روش کیفی در پی درک آن هستیم که نوجوانان پسر پدیده ارتباط با جنس متفاوت در شبکه‌های اجتماعی مجازی را چگونه تجربه می‌کنند؟

مواد و روش‌ها

پژوهش حاضر از نوع کیفی بود که با استفاده از رویکرد پدیدارشناسی (Phenomenology) درصدد توصیف تجارب زیسته نوجوانان از پدیده ارتباط با جنس متفاوت در فضای مجازی بود. هدف اصلی پدیدارشناسی تقلیل تجارب افراد از یک پدیده به توصیفی از ذات فراگیر یا ماهیت واقعی آن چیز است. بدین منظور پژوهشگران کیفی ابتدا یک پدیده یا ابژه تجربه انسانی را بررسی می‌کنند سپس به گردآوری داده‌ها از افرادی که آن پدیده را تجربه کرده‌اند می‌پردازند و توصیفی ترکیبی از ذات مشترک آن پدیده برای همه افراد ارائه می‌دهند (۱۶). شیوه نمونه‌گیری پژوهش حاضر به‌صورت هدفمند انجام گرفت و گردآوری داده‌ها تا رسیدن به حد اشباع انجام شد. با توجه به اینکه تعداد افراد شرکت‌کننده در پژوهش‌های پدیدارشناسی اغلب با ۵ تا ۲۵ نفر توصیه می‌شود (۱۷)، در این پژوهش ۱۱ نفر از دانش آموزان پسر ۱۴ تا ۱۶ سال دوره متوسطه اول دبیرستان نیایش منطقه ۱۸ تهران انتخاب و مورد مصاحبه قرار گرفتند. ملاک شرکت در پژوهش، عضویت نوجوان در شبکه‌های اجتماعی مجازی و گروه‌های مختلط، توانایی برقراری ارتباط کلامی قوی و موافقت برای شرکت در پژوهش بود. قبل از انجام مصاحبه‌ها یک جلسه ابتدایی با هریک از دانش آموزان صورت گرفت. در این جلسه اهداف مصاحبه و ماهیت پژوهشی این کار با آن‌ها درمیان گذاشته شد، سپس مسئله ضبط مصاحبه‌ها، رازداری و موافقت کتبی آن‌ها برای شرکت در پژوهش مطرح شد. به جهت رعایت معیارهای اخلاقی این تعهد به نوجوانان داده شد که اسامی آن‌ها در پژوهش ذکر نشود و پس از پایان کار، فایل صوتی مصاحبه‌ها حذف شود.

جمع‌آوری داده‌ها از طریق مصاحبه‌های فردی نیمه ساختاریافته (Semi-structure interviews) و عمیق انجام شد. مصاحبه‌ها در دفتر مشاوره مدرسه که محل مناسب و راحتی برای انجام این کار بود صورت گرفت. برای ضبط مصاحبه‌ها از برنامه ضبط صدا در گوشی تلفن همراه استفاده شد و گوشی در موقعیتی خارج از دید نوجوان قرار گرفت تا باعث حواس‌پرتی وی نشود. در جریان مصاحبه چند سؤال کلی از همه شرکت‌کنندگان پرسیده شد: در مورد ارتباط با جنس متفاوت در شبکه‌های مجازی چه چیزی می‌دانید؟ درباره تجارب ارتباط با دختر در فضای مجازی صحبت کنید، چه چیزهایی در این رابطه تجربه کرده‌اید؟ ازآنجاکه تحلیل داده‌ها در روش پدیدارشناسی مستلزم تعامل قوی میان پژوهشگر و متن است ازاین‌رو برای تحلیل داده‌ها از روش تحلیل کلایزی (Colaizzi method) که شامل هفت مرحله خواندن همه توصیف‌های شرکت‌کنندگان از پدیده، استخراج جملات اصلی از دست‌نوشته‌های اولیه، بازگو کردن معنای اصلی هر جمله، سازمان‌دهی مجموع معانی شکل‌گرفته در خوشه‌هایی از طبقات، نوشتن توصیف جامعی توسط محقق، بازگردانی به شرکت‌کنندگان جهت مقایسه با توصیف آنان از پدیده و همچنین اصلاح و تغییریافته‌ها در صورت وجود داده‌های جدید در مرحله تغییر، استفاده شد (۱۷). برای اعتباریابی داده‌ها از سه روش قابلیت اعتبار (Credibility)، قابلیت تأیید (Confirmability) و قابلیت اعتماد (Consistency) استفاده شد. قابلیت اعتبار از طریق کنترل توسط شرکت‌کنندگان و درگیری پیوسته و طولانی‌مدت حاصل شد. بدین ترتیب که بعد از کدگذاری مصاحبه‌ها، نتایج حاصل با نوجوانان درمیان گذاشته شد تا صحت یافته‌ها تأیید شود و در مواردی که ابهامی در یافته‌ها وجود داشت با مراجعه مجدد مورد بررسی و اصلاح قرار می‌گرفت. علاوه بر این به خاطر تماس نزدیک پژوهشگر با نوجوانان و درگیری طولانی‌مدت با آن‌ها، امکان جمع‌آوری اطلاعات دقیق‌تر فراهم شد. قابلیت تأیید از طریق مقایسه داده‌ها با مبانی نظری بررسی شد و قابلیت اعتماد بر اساس روش ممیزی صورت گرفت که با توجه به نظارت اساتید بر روند پژوهش، هریک از مراحل تحلیل و تفسیر داده‌ها بر اساس نظرات و بازخوردهای آن‌ها انجام شد.

[Downloaded from rbs.mui.ac.ir on 2026-11-03]
[DOR: 20.1001.1.17352029.1398.17.1.9.2]
[DOI: 10.52547/rbs.17.1.87]

یافته‌ها

تجزیه‌وتحلیل داده‌ها منجر به تولید سه مفهوم اصلی، ۱۰ مقوله و ۷۳ خرده مقوله شد. مفهوم اول تجربه ارتباط با جنس متفاوت بود که دربردارنده مقوله‌های انگیزه ارتباط، الگوگیری ارتباط با جنس متفاوت، تنوع روابط، رقابت برای تصاحب کردن و تقویت رابطه است. مفهوم دوم فساد جنسی بود که دربردارنده مقوله‌های ارتباط جنسی و ترویج فساد جنسی است. مفهوم سوم پیامدهای آسیب‌زا است که دربردارنده مقوله‌های آسیب جنسی، آسیب اجتماعی و آسیب فردی بود (جدول ۱).

جدول ۱. نتایج کدگذاری مصاحبه‌ها

مفهوم اصلی	مفاهیم ثانویه (مقوله‌ها)	مفاهیم ثانویه (خرده مقوله‌ها)
تجربه ارتباط با جنس متفاوت	انگیزه ارتباط	انگیزه وقت‌گذرانی، انگیزه خودنمایی، انگیزه رقابت با همسالان، ریشه کمبود محبت
	الگو گیری ارتباط با جنس متفاوت	گروه وسیله ارتباط با دختر، آزادی ارتباط، فعالیت دخترها، صحبت از روابط عشقی، انفعال پسرها، مشاهده گفتگوها، یادگیری ارتباط با دختر، گفتگو در فضای مجازی، صحبت با دختر، گفتگوی مختلط، ابرازگری آشکار، راه و روش برقراری ارتباط، با هدف تحریک کردن، با هدف طرد نشدن، همراهی زبانی، چرب‌زبانی، جسارت داشتن، به اهمیتی به کوچک شدن، استفاده از علائم غیرکلامی
	تنوع روابط	روابط متنوع، ارتباطات فرعی دیگر، رابطه فرعی، رابطه اصلی
	رقابت برای تصاحب کردن	عضویت دختر در گروه، رقابت بر سر دختر، رقابت برای تصاحب دختر، دعوا به خاطر دختر، خودنمایی برای جنس متفاوت
	تقویت رابطه	پیشنهاد ترک گروه، شروع رابطه، راهبرد ارتباطی، رابطه فردی، پول عامل تسریع رابطه، پیشنهاد دوستی، ارسال تصاویر شخصی، ملاقات همدیگر، قول و قرار گذاشتن، رفتارهای تحریک‌کننده، کادو خریدن، ورزش کردن، علاقه‌مند شدن
فساد جنسی	ارتباط جنسی	ارتباط در خلوت، دعوت آشکار در گروه، پیشنهاد غیرمستقیم رابطه جنسی، درخواست رابطه جنسی، رابطه جنسی، تعریف رابطه جنسی
	ترویج فساد جنسی	پارتی رفتن، مشروب خوردن، دزدی اطلاعات، تهدید کردن، عکس گرفتن از رابطه، ارتباطات جنسی مکرر، شرح رابطه جنسی با دوستان، عکس و فیلم گرفتن از رابطه جنسی
پیامدهای آسیب‌زا	آسیب جنسی	خود ارضایی، خود ارضایی، خود ارضایی
	آسیب اجتماعی	تهدید کردن، باج گرفتن، گسترش انحراف جنسی به بقیه، اخاذی
	آسیب فردی	شکست عاطفی، افت تحصیلی، فرار از مدرسه، پول هزینه کردن، تندخویی با والدین، تضعیف فعالیت‌های مذهبی، کم رغبتی به فعالیت‌های مذهبی

نخستین مفهوم، تجربه ارتباط با جنس متفاوت است که پنج مقوله برای آن شناسایی‌شده است. ۱- انگیزه ارتباط: انگیزه فعالیت در گروه‌های مختلط تا اندازه زیادی با ویژگی‌های رشدی آن‌ها مرتبط است. انگیزه رقابت با همسالان (مورد ۱۶) و خودنمایی کردن در جمع دوستان دو مفهوم اساسی است که نوجوانان به آن اشاره کرده‌اند. در کنار عوامل رشدی، عوامل روانی همچون کمبود محبت (مورد ۱۲) در خانواده می‌تواند ذهن نوجوان را متوجه فضایی دیگر برای برآوردن این نیاز روانی کند. ۲- الگوگیری ارتباط با جنس متفاوت: تجارب نوجوانان نشان داد گروه‌های مختلط مجازی همانند یک موقعیت آموزشی هستند که می‌توان آموزش ارتباط با جنس متفاوت را در کل این فضا مشاهده نمود. «من از طریق گروه‌ها میرم دنبال دختر، گروه بچه‌های محل دختر توش زیاده، پسر دخترهایی که تنها هستن میرن باهم دوست میشن» (مورد ۱۷). آن‌ها وارد دنیایی می‌شوند که در آن آزادند تا با هر دختری و در هر جای دنیا ارتباط برقرار کنند، اما چون بعضی از آن‌ها تجربه کافی در ارتباط کسب نکرده‌اند بیشتر تماشاچی (مورد ۱۴) فعالیت دخترها و گفتگوهای عاشقانه و روابط عشقی (مورد ۱۴) آن‌ها هستند. باوجوداین نوجوانان در انفعال خود، فعالانه به مشاهده گفتگوها (مورد ۴) می‌پردازند تا بتوانند از گذر تجارب نوجوانان دیگر، ارتباط با

[Downloaded from rbs.mui.ac.ir on 2026-11-03]
[DOR: 20.1001.1.17352029.1398.17.1.9.2]
[DOI: 10.52547/rbs.17.1.87]

جنس متفاوت را یاد بگیرند: «پسرها می‌خواهند بدانند دخترها چطوری حرف می‌زنند یا پسرای دیگه چطوری با این‌ها حرف می‌زنند تا این‌ها هم یاد بگیرند چطوری با دخترها حرف بزنند» (مورد ۴). نوجوانان در فضای پر از همهمه گروه که همه باهم حرف می‌زنند (مورد ۱)، ابراز گری آشکار عواطف و انتقال احساسات میان دو جنس را مشاهده می‌کنند. در آن‌سوی فضای گروه، نوجوانانی هستند که تجارب خود از ارتباط با دختر را در معرض مشاهده تماشاچیان قرار می‌دهند تا هم راه و روش برقراری ارتباط (مورد ۱۷) را به دیگران آموزش دهند و هم نیاز خود به ارتباط را برآورده سازند: «من توی گروه که با دخترها چت می‌کنم اول نشون می‌دم که باادب و فهم هستم و بعد باهاشون شوخی می‌کنم و شوخی باهم دوست میشیم یا مثلاً احوال‌پرسی می‌کنه باادب جواب شو می‌دم» (مورد ۱۷).

۳- تنوع ارتباط: فضای گروه محل تجمع تعداد زیادی از دختران و پسران آشنا و غریبه، همکلاسی و هم‌محله‌ای است. ازاین‌رو این فرصت دست می‌یابد تا روابط متنوعی با جنس مقابل برقرار کنند و صمیمیت را با افراد بیشتری تجربه کنند: «من با ۴ یا ۵ تا دختر توی گروه ارتباط دارم و با بیشترشون صمیمی هستم ولی اونا نمی‌دونن» (مورد ۱). این روابط متنوع احساس افتخار را برای آن‌ها به همراه دارد اما بدان معنا نیست که همه آن‌ها به یک اندازه دارای اهمیت هستند بلکه برخی از آن‌ها نقش رابطه اصلی (مورد ۱۷) را دارند و برخی دیگر تنها روابط فرعی هستند که در غیاب روابط اصلی پررنگ می‌شوند. ۴- رقابت برای تصاحب کردن: گروه همانند یک عرصه رقابتی است که نباید در آن از دیگران عقب ماند. شدت رقابت بر سر دختر به‌گونه‌ای است که برای تصاحب دختر وارد چت‌ها و گفتگوهای دونفره آن‌ها می‌شوند: «پسره داره با دختره چت می‌کنه یه پسره دیگه میاد شروع می‌کنه با همون به چت کردن. این می‌خواد مخش رو بزنه، اونم می‌خواد مخش رو بزنه» (مورد ۴). اوج رقابت‌طلبی زمانی است که در گروه به خاطر دختر دعوا اتفاق می‌افتد (مورد ۱) که بخشی از این دعواها خودنمایی برای جنس متفاوت (مورد ۳ و ۲۰) است.

۵- تقویت رابطه: نوجوانان از راهبردهای ارتباطی (مورد ۱) خاصی در گروه همچون پیشنهاد ترک گروه برای استحکام روابط استفاده می‌کنند. «وقتی تو تلگرام با دختره آشنا شدم رفتم پی وی اون و اول بسم‌الله گفتم لفت بده (از گروه بیاد بیرون) بدرد نمی‌خوره چون نمی‌خواستم کسی زودتر از من ببرتش» (مورد ۴). با پیش رفتن روابط فردی و گفتگوهای دونفره کم‌کم پیشنهاد دوستی (مورد ۱۷) میان آن‌ها مطرح می‌شود و با بالا رفتن صمیمیت میان آن‌ها، جنبه‌های خصوصی زندگی‌شان همانند تصاویر شخصی (مورد ۱۶) را با همدیگر در میان می‌گذارند. گام بعدی، قول و قرار گذاشتن (مورد ۲) و ملاقات یکدیگر (مورد ۱۷) است. رفتارهای تحریک‌کننده‌ای که از نوجوانان و به‌ویژه دختران در این ملاقات‌های حضوری سر می‌زند، رابطه را بیشتر تقویت می‌کند: «یه چیزیش که تو ذهنمه توی این پارک آسمان، اونجا که می‌رفتیم سیگار رو در می‌آورد می‌کشید، من سیگارش رو در می‌آوردم و می‌نداختم، روی پاهام دراز می‌کشید، موهاش بلند بود، پرتشون می‌کرد رو صورت من، یه کارایی عجیب‌وغریبی می‌کرد، هی منو علاقه‌مند می‌کرد، یه کارایی می‌کرد مثلاً منو بغل می‌کرد، گردنم رو می‌بوسید جای رژ لبش می‌موند» (مورد ۱۷). این رفتارها در کنار رفتارهای هیجان بخش مانند کادو خریدن و ورزش کردن با همدیگر، احساس علاقه‌مند شدن (مورد ۱۷) را در نوجوان به وجود می‌آورد.

دومین مفهوم شناسایی‌شده در تجارب نوجوانان فساد جنسی است که در بردارنده دو مضمون فرعی است. ۱- ارتباط جنسی: برای ارتباط جنسی ابتدا پیشنهاد غیرمستقیم رابطه جنسی (مورد ۱۷) داده می‌شود و حتی گاهی این پیشنهاد از طریق دختر داده می‌شود سپس طرف دیگر هم متقابلاً درخواست رابطه جنسی را می‌دهد: «من هم بعدها به اون درخواست (رابطه جنسی) دادم» (مورد ۱۷). با فراهم بودن موقعیت، رابطه جنسی نیز به این رابطه افزوده می‌شود: «یک روز بردمش خونه مادربزرگم، چون کسی نبود. همه رفته بودن شمال» (مورد ۱۷). ۲- ترویج فساد: ارتباط جنسی نقطه پایان رابطه نیست بلکه آن‌ها با رفتارها و اعمالی که بعدازآن انجام می‌دهند فساد و انحراف را تشدید می‌کنند. نمونه آن پارتی رفتن دختر و پسر با یکدیگر و مشروب خوردن (مورد ۱۷) است. در حالت مستی و غیرهشیاری هر رفتاری از آن‌ها می‌تواند سر بزند تا جایی که اطلاعات محرمانه خود را (دختر) در اختیار طرف مقابل می‌گذارند و طرف مقابل (پسر) بعدها با سوءاستفاده از اطلاعات از آن‌ها بهره‌برداری

[Downloaded from rbs.mui.ac.ir on 2026-11-03]
[DOR: 20.1001.1.17352029.1398.17.1.9.2]
[DOI: 10.52547/rbs.17.1.87]

خواهد کرد: «تو حالت مستی گوشیش رو برای من باز کرد، حالیش نبود، یه ساعتی گرفت خوابید، کل گوشی رو چک کردم، یک سری عکس‌ها بود که قایم کرده بود، مست بود گفتم اینو رمزش رو بزن، اونم زد. عکس‌های لختی با پسره توی خونه بود. سریع ریختم واسه خودم» (مورد ۱۷). نمونه دیگر رفتارهای ترویج‌دهنده فساد، مستندسازی کردن روابط جنسی همچون عکس گرفتن از رابطه (مورد ۱) و عکس و فیلم گرفتن از رابطه جنسی است (مورد ۱۰). انگیزه این نوع رفتارها متفاوت است آن‌ها با این فیلم‌ها و عکس‌ها هم طرف مقابل (دختر) را تهدید به رابطه جنسی مکرر می‌کنند و هم در پی معروف شدن و خودنمایی هستند. رفتار ترویج‌دهنده دیگر، شرح رابطه جنسی با دوستان است، «میگن دیشب فلان شد (شرح قضیه جنسی) عکس‌های اون رو میارن، فلانی، فلانی، فلانی، (اسم ها حذف شده) ولی اول فلانی شروع کرد» (مورد ۱۰).

سومین مفهوم اصلی پژوهش، پیامدهای آسیب‌زا است که شامل سه مقوله است. ۱- آسیب جنسی: نتیجه فضای اغواکننده گروه‌های مختلط چیزی جز تحریک جنسی نیست. نوجوانانی که بتوانند از پس رقابت در گروه برآیند و ارتباطی برای خود دست‌وپا کنند، راه ارتباط جنسی با دختر را در پیش می‌گیرند، اما کسانی که نمی‌توانند با دختر ارتباط برقرار کنند خود ارضایی را انتخاب می‌کنند «اگر نتونی از راه دختر خودت را ارضا کنی، خود ارضایی می‌کنی»، «توی این گروه‌ها در اثر هر چیزی تحریک میشی و میری سراغ خود ارضایی» (مورد ۱۶). ۲- آسیب اجتماعی: فعالیت در گروه‌های مختلط منجر به آسیب‌هایی برای دیگران نیز می‌شود که نمونه آن تهدید کردن است. آن‌ها با عکس‌ها و فیلم‌هایی که از رابطه گرفته‌اند تهدید به برقراری رابطه جنسی یا برقراری رابطه مجدد (مورد ۱) می‌کنند. آسیب‌های اجتماعی دیگر، باج گرفتن (مورد ۱)، اخاذی (مورد ۱، ۱۹) و گسترش انحراف جنسی به دیگران (مورد ۱۰) است. زمانی که نوجوانان جزئیات روابط جنسی خود را در فضای مجازی، در موقعیت‌های کلاسی و دیگر موقعیت‌ها با دوستان خود در میان می‌گذارند نقش الگوسازی برای همسالان (مورد ۱۶) خود ایفا می‌کنند. نتیجه این عمل چیزی جز تحریک و تمایل به تجربه و درنهایت گسترش انحراف را در بر نخواهد داشت. ۳- آسیب فردی: یکی از مهم‌ترین و شاید عمیق‌ترین آسیب‌ها، آسیب عاطفی یا شکست عاطفی است، «آخرین قراری که گذاشتیم تو پارک ولیعصر بود، کل پارک رو اون روز از ۱۲ ظهر تا ۸ شب قدم زدیم، موقعی که داشتم می‌اومدم خونه زنگ زد گفت خداحافظ برای همیشه، من اونجا وسط خیابون افتادم، آنقدر علاقه داشتم، اصلاً علاقه شدیدی بود» (مورد ۱۷).

جنبه دیگر آسیب‌ها متوجه وضعیت تحصیلی آن‌هاست که افت تحصیلی (مورد ۱۲) و فرار از مدرسه (مورد ۱۷) را برای آن‌ها در پی دارد و شاید بتوان گفت که این آسیب‌ها ناشی از مشغله فکری است که برای نوجوان به وجود می‌آید. «بهش گفتم نمی‌تونم بیام قرار، کلاس دارم. گفت ای‌بابا این‌طوری که نمیشه باهم موند، گفتم باشه. کلاس رو یه جوری پیچوندم رفتم، اونم اومد. کلاسش رو پیچونده بود» (مورد ۱۷). آسیب دیگر، تغییر رفتار نوجوان نسبت به خانواده و تندخویی با والدین است، «خدا نکنه این کار برات عادت بشه، یکی از تأثیرهای بدش بداخلاقی با پدر و مادره» (مورد ۱۲). فعالیت در گروه‌های مختلط و ارتباط با جنس متفاوت درنهایت می‌تواند منجر به آسیب‌های اعتقادی و مذهبی شود به‌گونه‌ای که تضعیف و کم رغبتی به فعالیت‌های مذهبی را به دنبال دارد. «بعضی وقت‌ها تو خودم همین رو می‌بینم، حس می‌کردم دارم از نمازم خسته میشم، چون من همیشه نماز می‌خونم، رغبت برای خوندن قرآن ندارم، دعاها رو کنار می‌ذارم، حتی آیةالکرسی رو حفظ بودم» (مورد ۲).

بحث و نتیجه‌گیری

یافته‌های این پژوهش نشان داد پدیده ارتباط با جنس متفاوت در فضای مجازی مبتنی بر سه مقوله عمده تجربه ارتباط با جنس متفاوت، فساد جنسی و پیامدهای آسیب‌زا است. این نتایج بیانگر آن بود که شبکه‌های اجتماعی مجازی سبب تسهیل هر چه بیشتر ارتباط نوجوانان با جنس متفاوت و الگوسازی آن برای نوجوانان شده است. همچنین با ایجاد انتخاب‌های متعدد ارتباط‌های متنوعی را برای آن‌ها ایجاد کرده است. فضای مجازی با تقویت روابط میان دو جنس و تحریک جنسی زمینه را برای ارتباط آن‌ها در دنیای واقعی و ایجاد پیامدهای آسیب‌زا فراهم می‌کند. این نتایج نشان داد نوجوانان در شبکه‌های اجتماعی مجازی با انگیزه‌های متفاوتی همچون انگیزه

[Downloaded from rbs.mui.ac.ir on 2026-11-03]
[DOR: 20.1001.1.17352029.1398.17.1.9.2]
[DOI: 10.52547/rbs.17.1.87]

وقت‌گذرانی، جبران کمبود محبت، خودنمایی و رقابت با همسالان با جنس متفاوت ارتباط برقرار می‌کنند. این نتایج همسو با یافته‌های پیشین (۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۱) است. پژوهش‌ها نشان می‌دهند محرومیت عاطفی نوجوان می‌تواند منجر به کمبود عاطفه و گرایش به سمت ارتباط با جنس متفاوت برای ارضاء نیاز خود شود (۱۸). این یافته‌ها، پر کردن اوقات فراغت، تفریح، نبودن سرگرمی‌های مناسب (۱۹) و تفریح و سرگرمی (۲۰) را انگیزه‌های مهمی می‌دانند که نوجوان از شبکه‌های اجتماعی مجازی استفاده می‌کنند. از دیدگاه فتحی و همکاران (۲۱) نیز نبود فرصت‌های کافی در جامعه برای خود ابرازگری و شکوفایی اجتماعی باعث روی آوردن به فضای مجازی برای خودنمایی می‌شود.

فضای گروه‌های مختلط همچون یک موقعیت آموزشی امکان مشاهده گفتگو و روابط عاشقانه افراد دیگر را برای نوجوان فراهم می‌سازد، ابراز احساسات به جنس متفاوت را به او می‌آموزد و نوجوان با الگوگیری از گروه همسالان خود یاد می‌گیرد چگونه ارتباط را شروع کند که جنس متفاوت را تحریک کند. با چه زبانی ارتباط برقرار کند و چگونه از علائم غیرکلامی استفاده کند. رقابت و تنوع‌طلبی ویژگی دیگر گروه‌ها است که بیانگر داشتن چندین رابطه اصلی و فرعی است. این نتیجه با پژوهش محمدی و محمدی (۱۵) همسو است که نشان دادند میل به تنوع در میان نوجوانان در رابطه با جنس متفاوت وجود دارد و آن‌ها ارتباط با افراد جدید را بارها و بارها تکرار می‌کنند. نوجوانان بعد از شکل‌گیری رابطه به کمک راهبردهایی آن را تقویت می‌کنند. راهبرد آن‌ها ترک گروه، برقراری رابطه در صفحه شخصی، پول هزینه کردن، ارسال تصاویر شخصی، قول و قرار گذاشتن و رفتارهای تحریک‌کننده است. این یافته همسو با پژوهش Opreaa و Stan (۲۲) و best و همکاران (۲۳) است. این پژوهش‌ها نشان می‌دهند مهم‌ترین کارکرد شبکه‌های اجتماعی مجازی اجتماعی سازی است که امکان ایجاد و حفظ روابط، صحبت با دوستان، ابراز احساسات و ملاقات با افراد جدید را فراهم می‌سازد (۲۲) و باعث افزایش احساس تعلق و ایجاد تجارب لذت‌بخش در نوجوانان می‌شود (۲۳).

مقوله اصلی دوم فساد جنسی بود. رفتارهای هیجانی و تحریک‌کننده نوجوانان منجر به پیشنهاد غیرمستقیم و مستقیم رابطه جنسی و درنهایت برقراری رابطه جنسی می‌شود. این یافته نیز همسو با پژوهش‌هایی است که نشان می‌دهند رابطه جنسی بخشی از ارتباط با جنس متفاوت است و لذت جنسی ازجمله دلایلی است که نوجوانان به سمت رابطه با جنس متفاوت می‌روند (۱۵). آمارها نیز نشان می‌دهد ۲۰/۲ درصد از نوجوانان شهر تهران (پسران ۲۷/۸ درصد و دختران ۱۲/۸ درصد) رفتار پرخطر جنسی را مرتکب می‌شوند (۲۴). فساد جنسی تنها به رابطه جنسی محدود نمی‌شود، ترویج فساد نیز بخشی از آن محسوب می‌شود. آن‌ها با همدیگر در پارتی شبانه شرکت می‌کنند، مشروب مصرف می‌کنند، از روابط جنسی عکس و فیلم می‌گیرند و با استفاده از آن‌ها و اطلاعاتی که از دختر کسب کرده‌اند، او را تهدید کرده و مجبور به ارتباطات جنسی مکرر می‌کنند. آن‌ها در موقعیت‌های دیگر، روابط جنسی‌شان را برای دوستان خود تعریف می‌کنند. این یافته همسو با پژوهش‌های پیشین (۵، ۱۵، ۲۴، ۲۵) است. پژوهش Park و Pujazon-zazik (۲۵) نشان داد یکی از جرائم جنسی در فضای مجازی تصاویر جنسی مربوط به کودک و نوجوان است. حدود یک‌پنجم تجاوزگران جنسی تصاویر جنسی قربانیانشان را گرفته‌اند. آن‌ها حتی تصاویر ارتباط جنسی را برای کودکان و نوجوانان می‌فرستادند (۲۵). پژوهش محمدی و محمدی (۱۵) و Walsh (۵) نشان می‌دهند نوجوانان با برقراری رابطه با جنس متفاوت در گروه‌های دوستی کسب منزلت می‌کنند؛ ازاین‌رو تجارب خود را با دوستانشان در میان می‌گذارند چراکه این برهه از زندگی زمان مهمی برای رشد هویت و ایجاد روابط معنادار با همسالان و پذیرش در گروه همسالان است (۵). یافته دیگر نشان می‌دهد مصرف مشروب با ۱۱/۵ درصد در پسران و ۳/۶ درصد در دختران یکی از رفتارهای پرخطر نوجوانان شهر تهران است (۲۴).

مقوله اصلی سوم، پیامدهای آسیب‌زای رابطه با جنس متفاوت است. یکی از مهم‌ترین آسیب‌ها، آسیب جنسی است. فضای گروه‌ها به‌گونه‌ای است که نوجوان در اثر هر چیزی تحریک می‌شود. در صورت ارتباط با جنس متفاوت تحریک منجر به رابطه جنسی می‌شود و در صورت موفق نبودن در ارتباط منجر به خود ارضایی می‌شود. آسیب‌های دیگر جنبه اجتماعی دارند. نوجوانان با عکس‌ها، فیلم‌ها و اطلاعاتی که از

[Downloaded from rbs.mui.ac.ir on 2026-11-03]
[DOR: 20.1001.1.17352029.1398.17.1.9.2]
[DOI: 10.52547/rbs.17.1.87]

طرف مقابل دارند دست به رفتارهای ضداجتماعی و بزهکارانه می‌زنند. آن‌ها دختر را تهدید به برملا کردن اطلاعات می‌کنند و سعی می‌کنند با این اطلاعات از آن‌ها باج‌گرفته و اخاذی کنند. جنبه دیگر آسیب‌های اجتماعی شرح وقایع رابطه دوستانه و رابطه جنسی با دوستان است که منجر به گسترش انحراف به بقیه همسالان نیز می‌شود. این یافته همسو با پژوهش‌های آزاد ارمکی و شریفی ساعی (۲۶)،González و Sevilla (۲۷) است. این نتایج نشان می‌دهند گروه‌های دوستی و همسالان نقش مهمی در شکل‌گیری و تداوم رابطه جنسی در نوجوانان بازی می‌کنند (۲۶) و انگیزه نوجوانان از اشتراک‌گذاری تصاویر و عکس‌ها گرفتن بازخوردهای دوستانشان و تقویت عزت‌نفسشان است (۲۷).

آسیب‌های دیگر جنبه فردی دارند که دربردارنده ابعاد عاطفی، تحصیلی، خانوادگی و مذهبی است؛ یعنی با پیامدهایی همچون شکست عاطفی، افت تحصیلی، هزینه‌های مالی، تغییر رفتار و پرخاشگری با والدین و تضعیف فعالیت‌های مذهبی مواجه می‌شوند. نتایج پژوهش‌ها دراین‌باره نشان می‌دهد تجربه ارتباط با جنس متفاوت منجر به مشکلات آموزشی همچون تأخیر و غیبت متعدد از کلاس، حواس‌پرتی، مردودی (۱۵)، اهمال‌کاری، حواس‌پرتی، ضعف مدیریت زمان و افت تحصیلی می‌شود (۲۰). همچنین منجر به تضعیف باورهای دینی و گسترش شبهه‌های فکری در جوانان می‌شود (۲۸).

به‌طورکلی نتایج به‌دست‌آمده بیانگر آن است که فضای مجازی تکنولوژی مدرنی است که ارزش‌های دنیای مدرن را با خود منتقل می‌کند و این ارزش‌ها هم‌اکنون در حال تبدیل‌شدن به یک فرهنگ هستند. در جوامع غربی و مدرن ارتباط با جنس متفاوت در سنین نوجوانی به‌عنوان یک عامل رشدی در نظر گرفته می‌شود و فضای لازم برای این ارتباط را برای او فراهم می‌آورند. ازاین‌رو در پژوهش‌های آن‌ها درباره فضای مجازی و هویت‌یابی نوجوانان، فضای مجازی را به‌عنوان یک عامل مؤثر در بهبود روابط اجتماعی قلمداد می‌کنند اما ورود این تکنولوژی با همان ساختارها و ارزش‌ها به عرصه فرهنگی کشور ما و به‌ویژه نسل نوجوان باعث شده نوجوانان نیز ارتباط با جنس متفاوت را خیلی زود تجربه کنند. ارتباطی که تاکنون در سبک زندگی نوجوان ایرانی معنا و مفهومی نداشت و حتی با توجه به نگرش مذهبی جامعه، نوجوانان را از آن منع می‌کردند، اما نتایج این پژوهش بیانگر آن است که گستردگی و نفوذ عمیق فضای مجازی هویت نوجوان ما را با چالش‌هایی همچون ارتباط با جنس متفاوت و آسیب‌های عاطفی، جنسی، اجتماعی، خانوادگی و مذهبی مواجه کرده است. بر این اساس پیشنهاد می‌شود علاوه بر توجه به سیاست‌گذاری‌های سطح کلان در ایجاد ساختارهای امن فضای مجازی برای نوجوانان، در سطوح پایین‌تر با برگزاری دوره‌های آموزشی ویژه نوجوانان و والدین از آسیب‌های فردی و اجتماعی پیشگیری به عمل آید. در این پژوهش محدود بودن شر کنندگان به پسران و طبقه اجتماعی و اقتصادی نسبتاً پایین آن‌ها ازجمله محدودیت‌هایی بود که در تفسیر نتایج باید موردتوجه قرار گیرند.

تقدیر و تشکر

مقاله حاضر برگرفته از رساله دکتری نویسنده اول، تحت عنوان نقش شبکه‌های اجتماعی مجازی، هستی‌شناسی والدین و تفکر انتقادی نوجوان در چالش‌های هویت‌یابی نوجوان بود که در تاریخ ۱۳۹۶/۱۰/۱۱ به شماره صورت‌جلسه ۴۹۰ تصویب شد. این مقاله در تضاد با منافع هیچ سازمان یا شرکتی نیست. لازم است از مدیریت و دانش آموزان مدرسه نیایش منطقه ۱۸ آموزش‌وپرورش تهران که ما را در اجرای این پژوهش یاری نمودند صمیمانه قدردانی نمائیم.

References

1. Lotfabadi H. Development psychology (2): Adolescence, youth and adolescence. 5ed, Tehran: Samt; 2010. [In Persian].
2. Sandra K, Tsang M, Eadaoin K, Hui P, Bella C, Law M. Positive identity as a positive youth development construct: A conceptual review. The Scientific World Journal. 2012; 1:1-8.
3. Subrahmanyam K, Greenfield P. Online communication and adolescent relationships. The Future of Children. 2008; 18(1):119-46
4. Ghaem Zadeh MS, Cullivand H. Generation gap among students in the city of Asadabad. Journal of

[Downloaded from rbs.mui.ac.ir on 2026-11-03]
[DOR: 20.1001.1.17352029.1398.17.1.9.2]
[DOI: 10.52547/rbs.17.1.87]

Social Sciences. 2014; 8(3):173-200. [In Persian].
5. Walsh JM. The digital gap: an exploration of social and emotional aspects of adolescent behavior online and offline. Doctoral Dissertation. Temple University; 2015.
6. Karimian K, Parsamehr M, Afshani SA. The relationship between the use of virtual social networks and tendency to opposite sex in high school female students Shahrekord city. Journal of Law Enforcement of Chaharmahal and Bakhtiari. 2015; 3(10):39-58. [In Persian].
7. Hashemi T, Karami R, Karami R. Phenomenology of effective factors in the formation and continued relationship with different sexes in adolescent girls: Qualitative research. International Conference on Psychology, Consultation, Education. Mashhad: Shandiz Institute of Higher Education; 2017; [In Persian].
8. Ibáñez-Cubillas P, Díaz-Martín C, Pérez-Torregrosa A. Social networks and childhood. New agents of socialization. Procedia - Social and Behavioral Sciences. 2017; 237:64-9
9. Kanaani MA, Mohammadzadeh H, Mohammadzadeh F. Investigating the relationship between internet usage and attitude towards online friendship (case study: students of Guilan University). Journal of Iranian Cultural Research. 2015; 7(4):63-84. [In Persian].
10. Khabbaz H, Ayati M, Rezaee M. Relationships between internet and attitude of individuals to the effects of the internet on social and religious behavior in the city of Birjand. Iranian Journal of Culture in the Islamic University. 2016; 6(19):211-32. [In Persian].
11. Rajabi M, Alborzi S. A sociological View of the relationship between watching satellite and Friendship with opposite sex. Journal of Participation and Social Development. 2017; 2(4):1-15. [In Persian].
12. Farahani Khalajabadi F, Kazemipour Sh, Rahimi A. The influence on premarital heterosexual relationships on marital timing and marital desire among college students in Tehran. Journal of Family Research. 2013; 9(1):7-28. [In Persian].
13. Chiao C. Community context and the prevalence of premarital sex among young women in Kenya and the Philippines: Trends and differences from 1993 to 2003. Health Place. 2010; 16(3): 512-22.
14. Berk LE. Development through the lifespan. Boston: Allyn & Bacon. 2007.
15. Mohammadi F, Mohammadi H. Qualitative study of consequences of relationship with opposite sex among youth (case study: Mashhad youth). Quarterly of Social Studies and Research in Iran. 2016; 5(4):641-62. [In Persian].
16. Creswell JW. Research design: Qualitative, quantitative, and mixed method approaches. 2nd ed. London: Sage; 2003.
17. Abedi HA. Applying of phenomenological method of research in clinical sciences. Rahbord. 2010; 19(54):207-24. [In Persian].
18. Hosseinkhanzadeh A A, Taher M, Seyednuri S Z, Yahyazadeh A, Esapour M. Relationship between interaction parent-child with addictability rate and heterosexual orientation in students. Journal of Research on Addiction. 2014; 7(28):74-59. [In Persian].
19. Seraji F, Habibzadeh A, Sharifi Rahnamo S. The motivation of the high school students to use social networking. Journal of Culture-Communication Studies. 2017; 18(39):183-205. [In Persian].
20. Kuss D, Griffiths M. Online social networking and addiction-a review of the psychological literature. Environmental Research and Public Health. 2011; 8(9): 3528-52.
21. Fathi A, Rostami H, Pishro S, Kiani R, Yagobizade S. The role of internet addiction in social health. Journal of Research in Behavioural Sciences. 2018; 16(3):324-32. [In Persian].
22. Opreaa C, Stan A. Adolescents' perceptions of online communication. Procedia- Social and Behavioral Sciences. 2012; 46: 4089-91.
23. Best A, Manktelow R, Taylor B. Online communication, social media and adolescent wellbeing: A systematic narrative review. Children and Youth Services Review. 2014; 41: 27–36.

[Downloaded from rbs.mui.ac.ir on 2026-11-03]
[DOR: 20.1001.1.17352029.1398.17.1.9.2]
[DOI: 10.52547/rbs.17.1.87]

24. Garmaroodi G, Makaram J, Alawi SS, Abbasi Z. High risk hygienic habits in Tehran students. Payesh. 2006; 9(1):13-19. [In Persian].
25. Pujazon-Zazik M, Park J. To tweet, or not to tweet: gender differences and potential positive and negative health outcomes of adolescents' social internet use. American Journal of Men's Health. 2010; 4(1):77-85.
26. Azadarmaki T, Sharifi Saei MH. Sociological explanation of anomic sexual relations in Iran. Journal Research. 2011; 7(4):435-62. [In Persian].
27. González C, Sevilla J. Young people and social networks: motivations and preferred uses. Scientific Journal of Media Education. 2013; 40:15-23.
28. Shayegan F, Rahimi M. Sociological approach to relationship between the use of virtual social networks and tendency to moral deviations (case study: 15-29 year old youth in Tehran). Strategic Studies on Youth and Sports. 2016; 15(34):169-93. [In Persian].

[Downloaded from rbs.mui.ac.ir on 2026-11-03]
[DOR: 20.1001.1.17352029.1398.17.1.9.2]
[DOI: 10.52547/rbs.17.1.87]

Pathology of Relationship with Different Sex in Virtual Social Networks: A Phenomenology Study with Adolescents

Ali Taleei[1], Massoumeh Esmaeili[2], Mohammadreza Falsafinejad[3], Somayeh Kazemian[4], Ahmad Borjali[5]

Original Article

Abstract

Aim and Background: The expansion of internet and creation of social networks in its context, has caused a lot of interactions among people. Relationship with different sex is one of the phenomenon which is very common through cyberspace so that today these relationships has also been extended to adolescence. The purpose of this study was to study the pathology of relationship with different sex in virtual social networks to get a deeper understanding of it in adolescents.

Methods and Materials: The research method was qualitative and descriptive phenomenology. Semi-structured interviews and Colaizzi method were used to collection and analyzing data. The sample consisted of 11 students aged 14-16 years old in one of the high schools of Tehran 18th district which were selected through purposeful sampling.

Findings: Interviews analysis led to the identification of 3 main themes contains, experience with different sex, sexual corruption and traumatic consequences and 11 categories contains, motivations for communication, relationship modeling with different sex, variety of relationships, competition for takeover, strengthening relationship, sexual communication, promoting sexual corruption, sexual harm, social harm, and personal injury and 73 initial concepts.

Conclusions: The results showed virtual social networks facilitates and strengthen the communication with different sexes and provides the context for their real-world communication and its harmful consequences.

Keywords: Adolescence, Cyberspace, Relationship to different sex.

Citation: Taleei A, Esmaeili M, Falsafinejad MR, Kazemian S, Borjali A. **Pathology of Relationship with Different Sex in Virtual Social Networks: A Phenomenology Study with Adolescents.** J Res Behav Sci 2019; 17(1): 87-97.

Received: 2019.06.08 Accepted: 2019.07.28

1- PhD Student, Department of Counseling, Faculty of Psychology, University of Allameh Tabataba'i, Tehran, Iran.
2- Associate Professor, Department of Counseling, Faculty of Psychology, University of Allameh Tabataba'i, Tehran, Iran.
3- Associate Professor, Department of Educational Measurement and Assessment, Faculty of Psychology, University of Allameh Tabataba'i, Tehran, Iran.
4- Assistant Professor, Department of Counseling, Faculty of Psychology, University of Allameh Tabataba'i, Tehran, Iran.
5- Associate Professor, Department of Psychology, Faculty of Psychology, University of Allameh Tabataba'i, Tehran, Iran.
Corresponding Author: Mohammadreza Falsafinejad. Email: falsafinejad@yahoo.com

[Downloaded from rbs.mui.ac.ir on 2026-11-03]
[DOR: 20.1001.1.17352029.1398.17.1.9.2]
[DOI: 10.52547/rbs.17.1.87]